

Mały Katechizm.

1. MODLITWA PAŃSKA

Ojczy nasz, któryś jest w niebie, święć się Imię Twoje. Przyjdź Królestwo Twoje. Bądź wola Twoja, jako w niebie, tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen.

2. POZDROWIENIE ANIELSKIE

Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc żywota Twojego, Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi, teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.

3. MODLITWA DO ANIOŁA STRÓŻA

Aniele Boże Stróżu mój, Ty zawsze przy mnie stój. Rano, wieczór, we dnie, w nocy; bądź mi zawsze ku pomocy. Strzeż duszy i ciała mego i zaprowadź mnie do żywota wiecznego. Amen.

4. SKŁAD APOSTOLSKI

Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi. I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedyne, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny; umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion; zstąpił do piekieł trzeciego dnia zmartwychwstał; wstąpił na niebiosa, siedzi po prawicy Boga Ojca wszechmogącego; stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, Świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.

5. DZIESIĘĆ PRZYKAZAŃ BOŻYCH

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.
2. Nie będziesz brał Imienia Pana Boga swego nadaremnie.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

6. PIĘĆ PRZYKAZAŃ KOŚCIELNYCH

1. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekończących.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach pokuty powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

WYKŁADNIA NIEKTÓRYCH SFORMUŁOWAŃ PRZYKAZAŃ KOŚCIELNYCH

Pierwsze przykazanie:

Świętami nakazanymi poza niedzielami są:

Uroczystość Narodzenia Pańskiego (25 XII);

Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki (1 I);

Uroczystość Objawienia Pańskiego (6 I);

Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa;

Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (15 VIII);

Uroczystość Wszystkich Świętych (1 XI).

Czwarte przykazanie:

Wszyscy wierni obowiązani są czynić pokutę. Dla wyrażenia tej pokutnej formy pobożności chrześcijańskiej Kościół ustanowił dni i okresy pokuty. W tym czasie chrześcijanin powinien szczególnie praktykować

czyny pokutne służące nawróceniu serca, co jest istotą pokuty w Kościele. Powstrzymanie się od zabaw pomaga w opanowaniu instynktów i sprzyja wolności serca.

Czynami pokutnymi są: modlitwa, jałmużna, uczynki pobożności i miłości, umartwienie przez wierniejsze pełnienie obowiązków, wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych i post.

Czasem pokuty w Kościele są poszczególne piątki całego roku i czas wielkiego postu.

Wstrzemięźliwość obowiązuje wszystkich, którzy ukończyli 14. rok życia we wszystkie piątki i Środę Popielcową oraz zaleca się ją w Wigilię Bożego Narodzenia

Post obowiązuje w Środę Popielcową i w Wielki Piątek wszystkich między 18 a 60 rokiem życia.

Uzasadniona niemożliwość zachowania wstrzemięźliwości w piątek domaga się od chrześcijanina podjęcia innych form pokuty.

Powstrzymanie się od zabaw obowiązuje we wszystkie piątki i w czasie Wielkiego Postu.

7. PRZYKAZANIE MIŁOŚCI

Będiesz miłował Pana Boga twego z całego serca swego, z całej duszy swojej i ze wszystkich sił swoich, a bliźniego swego jak siebie samego.

8. SIEDEM SAKRAMENTÓW ŚWIĘTYCH

1. Sakrament chrztu
2. Sakrament bierzmowania
3. Sakrament Eucharystii
4. Sakrament pokuty i pojednania
5. Sakrament namaszczenia chorych
6. Sakrament święceń
7. Sakrament małżeństwa

9. WARUNKI SAKRAMENTU POKUTY I POJEDNANIA

1. Rachunek sumienia
2. Żal za grzechy
3. Mocne postanowienie poprawy
4. Szczera spowiedź
5. Zadośćuczynienie

10. DARY DUCHA ŚWIĘTEGO

1. Dar mądrości
2. Dar rozumu
3. Dar umiejętności
4. Dar rady
5. Dar męstwa
6. Dar pobożności
7. Dar bojaźni Bożej

11. CNOTY TEOLOGICZNE

1. Wiara
2. Nadzieja
3. Miłość

12. CNOTY KARDYNALNE

1. Roztropność
2. Sprawiedliwość
3. Wstrzemięźliwość
4. Męstwo

13. GŁÓWNE PRAWDY WIARY

1. Jest jeden Bóg.
2. Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze.
3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.
4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia.
5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
6. Łaska Boska jest do zbawienia konieczna.

14. UCZYNKI MIŁOSIERNE CO DO DUSZY

1. Grzesznych upominać
2. Nieumiejętnych nauczać
3. Wątpiącym dobrze radzić
4. Strapionych pocieszać
5. Krzywdy cierpliwie znosić
6. Urazy chętnie darować
7. Modlić się za żywych i umarłych

15. UCZYNKI MIŁOSIERNE CO DO CIAŁA

1. Głodnych nakarmić
2. Spragnionych napoić
3. Nagich przyodziać
4. Podróżnych w dom przyjąć
5. Więźniów pocieszać
6. Chorych odwiedzać
7. Umarłych pogrzebać

16. SIEDEM GRZECHÓW GŁÓWNYCH

1. Pycha
2. Chciwość
3. Nieczystość
4. Zazdrość
5. Nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu
6. Gniew
7. Lenistwo

17. TAJEMNICE RÓŻAŃCA ŚWIĘTEGO

Część I - tajemnice radosne:

1. Zwiastowanie NMP
2. Nawiedzenie św. Elżbiety
3. Narodzenie Pana Jezusa
4. Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni
5. Znalezienie Pana Jezusa w świątyni

Część II - tajemnice bolesne:

1. Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu
2. Biczowanie Pana Jezusa
3. Ukoronowanie Pana Jezusa cierniową koroną
4. Niesienie krzyża
5. Ukrzyżowanie

Część III - tajemnice chwalebne:

1. Zmartwychwstanie Pana Jezusa
2. Wniebowstąpienie Pana Jezusa
3. Zesłanie Ducha Świętego
4. Wniebowzięcie NMP
5. Ukoronowanie w niebie NMP

Część IV – tajemnice światła

1. Chrzest Pana Jezusa
2. Objawienie na weselu w Kanie Galilejskiej
3. Głoszenie Królestwa Bożego
4. Przemienienie na górze
5. Ustanowienie Eucharystii

18. AKTY WIARY, NADZIEI, MIŁOŚCI I ŻALU

Wierzę w Ciebie, Boże żywy, w Trójcy Jedyny prawdziwy.
Wierzę, coś objawił, Boże, Tve słowo mylić nie może.

Ufam Tobie, boś Ty wierny, Wszechmocny i miłosierny.
Dasz mi grzechów odpuszczenie, łaskę i wieczne zbawienie.

Boże, choć Cię nie pojmuję, jednak nad wszystko miłuję.

Nad wszystko, co jest stworzone, boś Ty Dobro nieskończone.

Ach, żałuję za me złości, jedynie dla Twej miłości.

Bądź miłościw mnie grzesznemu, dla Ciebie odpuszczam bliźniemu.

19. ANIOŁ PAŃSKI

Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi,
I poczęła z Ducha Świętego. Zdrowaś Maryjo

Oto ja służebnica Pańska,
Niech mi się stanie według słowa twego. Zdrowaś Maryjo...

A Słowo ciałem się stało,
I zamieszkało między nami. Zdrowaś Maryjo...

Módlmy się:

Prosimy Cię, Panie, wlej w nasze serca Swoją łaskę, abyśmy poznawszy za zwiastowaniem anielskim Wcielenie Chrystusa, Syna Twego, przez Jego mękę i Krzyż zostali doprowadzeni do chwały Zmartwychwstania. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego. Amen.

20. BŁOGOSŁAWIEŃSTWA EWANGELICZNE

1. Błogosławieni ubodzy duchem, albowiem ich jest królestwo niebieskie.
2. Błogosławieni cisi, albowiem oni posiadą ziemię.
3. Błogosławieni, którzy płaczą, albowiem oni będą pocieszeni.
4. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyćeni.
5. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.
6. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądają.
7. Błogosławieni pokój czyniący, albowiem nazwani będą synami Bożymi.
8. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem ich jest królestwo niebieskie.

A. Wyznanie wiary

1. Czym jest wiara?

Wiara jest przyłgnięciem osobistym całego człowieka (rozumu i woli) do Boga, który się objawia poprzez czyny i słowa (176). Ma podwójny wymiar: przyłgnięcie do Osoby i do prawdy (177).

2. Czy człowiek za pomocą rozumu może poznać Boga?

Obserwując ład i piękno świata oraz słuchając głosu swego sumienia, człowiek może poznać Boga jako przyczynę i cel wszystkiego (32nn; 46).

3. Jakie są motywy objawienia się Boga człowiekowi?

Przez miłość Bóg objawił się, ofiarował człowiekowi. W ten sposób daje On odpowiedź ostateczną i wyczerpującą na pytania dotyczące sensu i celu ludzkiego życia (68).

4. Kiedy i jak Bóg przemówił do człowieka?

Bóg objawił się pierwszym rodzicom, a po upadku w grzech obiecał im zbawienie i ofiarował swoje przymierze. (71). Kształtował swój lud i przemawiał przez proroków, przygotowując do przyjęcia zbawienia przeznaczonego dla całej ludzkości (72). W pełni objawił się posyłając swego Syna (73).

5. Gdzie zawarte jest Objawienie Boże?

Objawienie Boże zawarte jest w Piśmie Świętym i Tradycji, które stanowią jeden depozyt wiary (97).

6. Czym jest Pismo Święte?

Pismo Święte to księgi spisane pod natchnieniem Ducha Świętego, zawierające objawioną prawdę Bożą (105).

7. Kto jest autorem Pisma Świętego?

Autorem Pisma Świętego jest Bóg, który dał natchnienie ludzkim autorom. W ten sposób daje nam pewność, że ich pisma zawierają bezbłędnie zbawczą prawdę (136).

8. Ile ksiąg zawiera Pismo Święte?

Pismo Święte dzieli się na Stary i Nowy Testament. Stary Testament zawiera 46 ksiąg, natomiast Nowy - 27 (138).

9. Czym jest Tradycja?

Tradycja jest to nauczanie powierzone przez Chrystusa Pana i Ducha Świętego Apostołom i przekazywane przez ich następców (81).

10. Co nam Bóg objawia o Sobie?

Bóg objawił się jako "Ten, który jest". Jest Prawdą i Miłością (231).

11. Jaka jest zasadnicza tajemnica naszej wiary ?

Jest nią tajemnica Trójcy Świętej: Ojca, Syna i Ducha Świętego (261).

12. Podaj streszczenie wiary w Tróję Świętą.

Trójca Święta jest Jednością (253). Bóg jest jeden w trzech Osobach. Trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty są różnymi (rzeczywiście odrębnymi) Osobami (254). Osoby Boskie nie różnią się naturą lecz relacjami między sobą (254n).

13. Co znaczy, że Bóg stworzył świat?

To znaczy, że Bóg kierując się swą mądrością i miłością (295), powołał świat do istnienia z niczego (296).

14. Dlaczego Bóg stworzył świat?

Bóg stworzył świat, aby objawić swoją chwałę; aby swym stworzeniom dać udział w swojej prawdzie, dobroci i pięknie (319).

15. Co to jest Opatrzność Boża?

Boża Opatrzność wyraża się z rządzeniach, poprzez które Bóg w swojej mądrości i miłości prowadzi wszystkie stworzenia do ich ostatecznego celu (321).

16. Kim są Aniołowie?

Aniołowie są stworzeniami duchowymi, które nieustannie chwalą Boga i które służą w wypełnianiu dzieła zbawienia wobec innych stworzeń (350).

17. Kim jest człowiek?

Bóg stworzył człowieka na swój obraz (380). Człowiek jest jednością ciała i duszy (382).

18. Jaki był stan pierwotny człowieka?

Stan pierwotny człowieka był stanem świętości i sprawiedliwości. Przyjaźń z Bogiem stała u podstaw szczęścia w raju (384).

19. Przez co człowiek utracił przyjaźń z Bogiem?

Przyjaźń z Bogiem człowiek utracił przez grzech (396nn).

20. Na czym polegał grzech pierwszych ludzi?

Człowiek skuszony przez Złego, na początku historii, nadużył swej wolności, obracając się przeciwko Bogu i pragnąc osiągnąć swój cel poza Nim (415).

21. Jakie skutki pociąga grzech pierwszych rodziców?

Przez grzech pierwszych rodziców natura ludzka została pozbawiona świętości i sprawiedliwości oraz poddana niewiedzy, cierpieniu, panowaniu śmierci i skłonności do grzechu. To zranienie natury ludzkiej nazywamy grzechem pierworodnym (416-418).

22. Kto wyzwolił człowieka ze stanu grzechu i na nowo połączył go z Bogiem?

Uczył to Jezus Chrystus, Syn Boży, który stał się człowiekiem (420).

23. W jaki sposób Jezus Chrystus zbawił człowieka?

Jezus Chrystus zbawił człowieka poprzez Krzyż i Zmartwychwstanie (421).

24. Co znaczą imiona "Jezus" i "Chrystus"?

Imię "Jezus" znaczy "Bóg zbawia". Syn Maryi dziewicy został tak nazwany, gdyż on jest tym, który zbawił świat od grzechu (452). "Chrystus" oznacza "Namaszczony", "Mesjasz". Jezus jest Chrystusem, bo jest Namaszczony "Duchem Świętym i mocą" (Dz 10, 38) i w nim spełniła się nadzieja Izraela (Dz 28, 20) (453).

25. Co znaczy określenie "Syn Boży" i imię "Pan"?

"Syn Boży" oznacza relację jedyną i wieczną Jezusa Chrystusa do Jego Ojca: jest On Synem Jedynym Boga Ojca i sam jest Bogiem. Wierzyć, że Jezus Chrystus jest Synem Bożym jest konieczne, by być

chrześcijaninem (454). Imię "Pan" oznacza boską władzę. Wyznawać, że Jezus jest Panem znaczy wierzyć w Jego boskość (455).

26. Kim jest Jezus Chrystus?

Jezus Chrystus jest Bogiem i człowiekiem. Ma dwie natury: boska i ludzka, nie zmieszane lecz zjednoczone w jednej Osobie Syna Bożego (479).

27. Co znaczy słowo "Wcielenie"?

W czasie wybranym przez Boga, Jedyny Syn Ojca, stał się człowiekiem nie tracąc boskiej natury, przyjął ludzką (479).

28. W jaki sposób Syn Boży stał się człowiekiem ?

Syn Boży począł się z Ducha Świętego i narodził się z Maryi Dziewicy (484;487).

29. Co to znaczy, że Maryja jest Matką Bożą?

To znaczy, że jest Matką Syna Bożego, który poprzez Nią przyjął ludzką naturę, sam będąc Bogiem (509).

30. Co znaczy, że Maryja jest Niepokalanie Poczęta?

Maryja jest Niepokalanie Poczęta, to znaczy, że od chwili poczęcia została całkowicie zachowana od skaży grzechu pierworodnego. Mówimy o Niej, że jest Niepokalana, gdyż nie popełniła żadnego grzechu podczas całego życia (508).

31. Czym było ziemskie życie Jezusa?

Życie Jezusa było nieustannym nauczaniem. Jego milczenie, cuda, modlitwa, miłość do ludzi, szczególna troska o poniżonych i biednych, całkowite przyjęcie ofiary krzyżowej dla odkupienia ludzi, samo wreszcie zmartwychwstanie - są urzeczywistnieniem Jego słowa i wypełnieniem Objawienia (561).

32. Jakie znaczenie dla człowieka ma zmartwychwstanie Chrystusa?

Chrystus, Pierworodny spośród umarłych (Kol 1,18), jest przyczyną naszego zmartwychwstania; już dziś - dzięki usprawiedliwieniu naszej duszy, a później - przez wskrzeszenie do życia naszego ciała (658).

33. Co znaczy, że Chrystus wstąpił do nieba?

Wniebowstąpienie oznacza wywyższenie ludzkiej natury Jezusa do chwały Boga Ojca (665).

34. Kiedy i po co Chrystus powróci na ziemię?

Chrystus powróci w chwale w Dzień Sądu, na końcu świata, aby dopełnić zwycięstwa dobra nad złem (681).

35. Na czym polega Sąd Ostateczny?

Przychodząc na końcu czasów, Chrystus chwalebny wyjawi zamysły serc i odda każdemu według jego czynów i według tego, na ile każdy przyjął lub odrzucił łaskę (682).

36. Kim jest Duch Święty?

Duch Święty jest jedną z Osób Trójcy Świętej, współistotną Ojcu i Synowi (685).

37. Co czyni Duch Święty w Kościele?

Duch Święty buduje, ożywia i uświęca Kościół (747).

38. Czym jest Kościół?

Kościół jest założoną przez Chrystusa wspólnotą wiary, nadziei i miłości mającą podwójny wymiar - ludzki i Boży: jest społecznością hierarchiczną i Ciałem Mistycznym Chrystusa; zrzeszeniem widzialnym i wspólnotą duchową; wspólnotą na ziemi wyposażoną w dary niebieskie (771).

39. Jakie są podstawowe cechy Kościoła ?

Kościół jest jeden, święty, powszechny i apostołski.

40. Dlaczego Kościół jest jeden?

Kościół jest jeden, bo ma jednego Pana, wyznaje jedną wiarę, rodzi się z jednego chrztu, tworzy jedno Ciało, ożywiany jest jednym Duchem i żyje jedną nadzieją (866).

41. Co to znaczy, że Kościół jest święty?

Kościół jest święty, bo jego Twórcą jest Najświętszy Bóg; Chrystus wydał siebie dla jego uświęcenia; Duch świętości go ożywia (867). Składa się wprawdzie z grzeszników, ale są oni wezwani do świętości (825).

42. Co to znaczy, że Kościół jest powszechny?

Kościół jest powszechny, to znaczy, że głosi całość wiary; ma pełnię środków potrzebnych do zbawienia; jest posłany do wszystkich narodów; zwraca się do każdego człowieka; obejmuje wszystkie czasy (868).

43. Co to znaczy, że Kościół jest apostołowski?

Kościół jest apostołowski, to znaczy: jest zbudowany na fundamencie dwunastu Apostołów; jest niezniszczalny (Mt 16,18); w sposób nieomylny zachowuje prawdę; Chrystus nim kieruje przez Piotra i innych Apostołów; obecnych w swoich następcach - papieżu i Kolegium biskupów (869).

44. Jaką funkcję w Kościele pełni papież?

Papież, biskup Rzymu, następca św. Piotra, jest głową Kolegium biskupów, wikariuszem Chrystusa i pasterzem całego Kościoła na ziemi (936). Z ustanowienia Bożego posiada on najwyższą, pełną, bezpośrednią i powszechną władzę duszpasterską (937).

45. Jaką rolę spełniają biskupi?

Biskupi, jako następcy Apostołów i członkowie Kolegium, są głową widzialną Kościoła lokalnego, mają udział w odpowiedzialności apostołskiej i misji całego Kościoła pod zwierzchnictwem papieża (1594).

46. Jaka jest rola kapłanów?

Kapłani są wezwani do tego, by być współpracownikami biskupów i wraz z nimi być odpowiedzialnymi za Kościół lokalny. Od biskupa otrzymują misję kierowania wspólnotą parafialną lub określoną funkcję kościelną (1595).

47. Jaka jest rola świeckich?

Świeccy są wezwani do tego, by żyjąc wśród świata i spraw doczesnych, ożywieni duchem chrześcijańskim, sprawowali niczym zaczyn swoje apostołstwo w świecie (940).

48. Co oznacza określenie "świętych obcowanie"?

Wyrażenie to oznacza najpierw "rzeczy święte", a przede wszystkim Eucharystię, przez którą jest przedstawiana i urzeczywistniana jedność wiernych, którzy w Chrystusie tworzą jedno Ciało (960). Termin ten oznacza również jedność wiernych w Chrystusie, którzy są pielgrzymami na ziemi, dopełniają oczyszczenia lub też są świętymi w niebie, realizują się w ten sposób, że każdy poprzez to, co czyni lub cierpi w Chrystusie i dla Chrystusa, przynosi owoc dla wszystkich (961n).

49. Czym jest śmierć i co oznacza zmartwychwstania?

Przez śmierć dusza zostaje oddzielona od ciała, ale w zmartwychwstaniu Bóg obdarzy życiem nie przemijającym nasze ciało przemienione i zjednoczone z duszą (1016).

50. Co następuje zaraz po śmierci?

Zaraz po śmierci następuje sąd szczegółowy, w wyniku którego, dusza ludzka zostaje poddana oczyszczeniu czyścica, uczestniczy bezpośrednio w szczęściu nieba, bądź zostaje potępiona (1022).

51. Co to jest czyściec?

Ci, którzy umierają w łasce i przyjaźni Bożej, jednak nie całkowicie oczyszczeni, choć pewni są zbawienia, doświadczają po śmierci oczyszczenia, by otrzymać świętość konieczną do wejścia do radości Bożej (1054).

52. Czym jest niebo?

Niebo jest ostatecznym kresem i spełnieniem najgłębszych pragnień człowieka, stanem najwyższego i ostatecznego szczęścia, pełnego zjednoczenia z Trójcą Świętą, Maryją dziewicą, aniołami i świętymi wszystkich czasów (1024).

53. Czym jest piekło?

Piekło jest stanem ostatecznego zerwania jedności z Bogiem, a człowiek jedynie w Bogu może znaleźć życie i szczęście (1057).

B. Życie sakramentalne

54. Czym jest niedziela?

Niedziela jest to dzień zmartwychwstania Chrystusa, Dzień Pański. Jest zasadniczym dniem sprawowania Eucharystii, Dniem radości i powstrzymania się od pracy (1193).

55. Co to jest rok liturgiczny?

Rok liturgiczny to roczny cykl, z biegiem którego Kościół odsłania całe misterium Chrystusa, poczynając od Wcielenia i Narodzenia, przez Mękę, Zmartwychwstanie, Wniebowstąpienie i Zesłanie Ducha Świętego, aż po oczekiwanie błogosławionej nadziei i przyjścia Pańskiego (1163).

56. Co to są sakramenty?

Sakramenty są to skuteczne znaki łaski, ustanowione przez Chrystusa i powierzone Kościołowi, przez które udzielane jest nam życie Boże (1131).

57. Jakie są owoce sakramentu chrztu?

Owocami sakramentu chrztu są: odpuszczenie grzechu pierwotnego i wszystkich grzechów osobistych; narodziny do nowego życia, przez które człowiek staje się przybranym dzieckiem Ojca, członkiem Chrystusa, świątynią Ducha Świętego. Przez chrzest ochrzczony zostaje włączony do Kościoła i staje się uczestnikiem kapłaństwa Chrystusowego (1279).

58. Czy można być zbawionym bez chrztu?

Ci, którzy ponieśli śmierć za wiarę, katechumeni i wszyscy ludzie, którzy pod wpływem łaski, nie znając Kościoła, szczerym sercem szukają Boga i starają się wypełniać Jego wolę, są zbawieni, nawet jeśli nie przyjęli chrztu (1281).

59. W jaki sposób udziela się chrztu?

Rytem istotnym chrztu jest zanurzenie w wodzie lub polanie głowy wodą z jednoczesnym wymówieniem słów: "N., ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego" (1240).

60. Dlaczego udziela się chrztu małym dzieciom?

Dzieci rodzą się z upadłą i skażoną grzechem pierwotnym naturą, dlatego potrzebują nowych narodzin, jakim jest chrzest (1250). Sakrament ten jest darem Bożym, który nie zakłada zasług ludzkich; dzieci są ochrzczone w wierze Kościoła (1282).

61. Kto udziela sakramentu chrztu?

Szafarzem zwyczajnym jest biskup, kapłan lub diakon. W przypadku konieczności może ochrzcić każdy (nawet nie ochrzczony), kto ma intencję czynienia tego, co czyni Kościół, udzielając tego sakramentu (1256).

62. Jakie są owoce sakramentu bierzmowania?

Bierzmowanie udoskonala łaskę chrztu; jest sakramentem, który daje Ducha Świętego, aby w nas pogłębić łaskę dziecięstwa Bożego, zjednoczyć nas ściślej z Chrystusem, uczynić silniejszą naszą więź z Kościołem, włączyć nas pełniej w jego misję i pomóc w dawaniu świadectwa wierze chrześcijańskiej przez słowo, które towarzyszy dziełom (1317).

63. Kto udziela sakramentu bierzmowania?

Szafarzem zwyczajnym bierzmowania jest biskup. Może on z poważnych przyczyn pozwolić na udzielanie tego sakramentu kapłanom (1313).

64. Jakie warunki winien spełniać kandydat do bierzmowania?

Kandydat do bierzmowania winien wyznawać wiarę, być w stanie łaski, mieć intencję przyjęcia tego sakramentu i być gotowym do podjęcia roli ucznia i świadka Chrystusa we wspólnocie Kościoła i w sprawach doczesnych (1319).

65. Jaki jest istotny ryt sakramentu bierzmowania?

Istotnym obrzędem bierzmowania jest namaszczenia Krzyżmem św. na czole, którego dokonuje się, wkładając rękę na głowę wraz ze sławami: "Przyjmij znamię daru Ducha Świętego" (1320).

66. Co to jest Eucharystia?

Eucharystia jest pamiątką (uobecnieniem) Paschy Chrystusa, tzn. Dzieła zbawienia dokonanej przez życie, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa. Dzieło to uobecnia się w czynności liturgicznej (1409).

67. Jakie są zasadnicze części Eucharystii?

Celebracja eucharystyczna zawiera: głoszenie Słowa Bożego, dziękczynienie Ojcu za wszelkie dobra, szczególnie za dar Jego Syna, konsekrację chleba i wina, uczestnictwo w uczcie liturgicznej przez przyjmowanie Ciała i Krwi Chrystusa. Wszystkie te elementy stanowią jeden akt kultu (1408).

68. Kiedy i jakimi słowami Jezus ustanowił Eucharystię?

Jezus ustanowił Eucharystię podczas Ostatniej Wieczerzy, wymawiając nad chlebem słowa: "to jest Ciało moje..." i nad winem: "to jest kielich Krwi mojej..." (1339).

69. Co się dokonuje w czasie konsekracji chleba i wina?

Podczas konsekracji dokonuje się przeistoczenie chleba i wina w Ciało i Krew Chrystusa. Pod konsekrowanymi postaciami chleba i wina jest obecny żywy i chwalebny Chrystus prawdziwie, rzeczywiście i substancjalnie, Jego Ciało i Jego Krew, z Duszą i Bóstwem (1413).

70. Jakie warunki winien spełnić ten, kto chce przyjąć Komunię św.?

Ten, kto chce przyjąć Komunię św. winien znajdować się w stanie łaski uświęcającej. Kto świadom jest popełnienia grzechu ciężkiego, zanim przystąpi do Komunii św., powinien przyjąć rozgrzeszenie w sakramencie pokuty (1415).

71. Jakie są owoce Komunii św.?

Komunia św. pogłębia jedność z Chrystusem, odpuszcza grzechy powszednie i zachowuje od ciężkich oraz umacnia więź z Kościołem, Ciałem mistycznym Chrystusa (1416).

72. Kiedy możemy przyjmować Komunię św.?

Kościół gorąco zachęca do przyjmowania Komunii św. podczas każdej Eucharystii; a zobowiązuje do jej przyjmowania przynajmniej raz w roku (1417).

73. Co jest owocem sakramentu pojednania?

Owocem sakramentu pojednania jest przebaczenie grzechów (1486).

74. Kiedy Jezus ustanowił sakrament pokuty?

Jezus ustanowił sakrament pokuty w wieczór niedzieli zmartwychwstania w słowach: *"Weźmijcie Ducha Świętego ! Którym odpuszcicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane"* (J 20, 22-23), (1485).

75. Jakie elementy tworzą ten sakrament?

Sakrament pokuty składa się z trzech aktów osoby spowiadającej się (penitenta) i rozgrzeszenia udzielonego przez kapłana. Aktami penitenta są: żal za grzechy, wyznanie grzechów wobec kapłana oraz postanowienie poprawy i wypełnienia zadośćuczynienia (1491).

76. Co zawiera akt nawrócenia ?

Akt nawrócenia zawiera żal za popełnione grzechy i mocne postanowienie poprawy, by nie grzeszyć więcej. Dotyczy więc przeszłości i przyszłości, a opiera się na ufności w miłosierdzie Boże (1490).

77. Co to jest "zadośćuczynienie"?

Spowiednik zadaje penitentowi wypełnienie pewnych aktów "zadośćuczynienia" ("pokuty"), które mają na celu naprawienie szkód wyrządzonych przez grzech i przywrócenie postawy właściwej uczniowi Chrystusa (1494).

78. Jakie są duchowe skutki odpuszczenia grzechów w sakramencie pokuty?

Duchowymi skutkami sakramentu pokuty są: pojednanie z Bogiem; pojednanie z Kościołem; darowanie kary wiecznej, będącej wynikiem grzechu ciężkiego; darowanie, przynajmniej częściowe, kary doczesnej za grzechy; pokój sumienia, pociecha duchowa; wzrost sił duchowych do chrześcijańskiej walki ze złem (1496).

79. Jakie są uprzywilejowane formy pokuty w życiu codziennym?

Uprzywilejowanymi formami pokuty są : post - wyrażający nawrócenie w stosunku do siebie samego; modlitwa - w stosunku do Boga; jałmużna - wobec bliźnich (1434).

80. Jakie dni w roku liturgicznym związane są z większym wysiłkiem pokutnym?

Dni szczególnie naznaczone duchem pokuty to: czas Wielkiego Postu i piątki całego roku (1438).

81. Co to jest odpust?

Odpust jest darowaniem kary doczesnej za grzechy, które wierni mogą uzyskać dla siebie lub dla dusz w czyśćcu (1498).

82. Jaki jest cel sakramentu namaszczenia chorych?

Celem sakramentu namaszczenia chorych jest udzielenie specjalnej łaski chrześcijaninowi, który doświadcza trudności związanych z ciężką chorobą lub starością (1527).

83. Jaki jest istotny ryt tego sakramentu?

Sakrament chorych udziela się przez namaszczenie czoła i rąk chorego, któremu towarzyszy liturgiczna modlitwa kapłana (1531).

84. Jakie są owoce tego sakramentu?

Owoce sakramentu namaszczenia chorych to : zjednoczenie chorego z męką Chrystusa; otucha, pokój i odwaga do znoszenia po chrześcijańsku cierpienia; odpuszczenie grzechów, jeśli chory nie uzyskał go w sakramencie pokuty; odzyskanie zdrowia, jeśli ono służy do zbawienia; przygotowanie na przejście do życia wiecznego (1532).

85. Co oznacza powszechne kapłaństwo wiernych?

Powszechne kapłaństwo oznacza, że wszyscy wierni, dzięki łasce sakramentu chrztu, mają udział w kapłaństwie Chrystusa (1591).

86. Co to jest sakrament święceń?

Jest to święta władza udzielona po to, by służyć wspólnocie chrześcijańskiej w imieniu i w osobie Chrystusa-Głowy (1591).

87. W jaki sposób duchowni pełnią swą posługę?

Ci, którzy przyjęli święcenia pełnią swą posługę wobec Ludu Bożego przez nauczanie, sprawowanie kultu i pasterskie kierowanie (1592).

88. Jakie są stopnie święceń?

Posługa święceń jest powierzona i wykonywana według trzech stopni: diakonat, kapłaństwo, biskupstwo (1593).

89. Czym jest małżeństwo chrześcijan?

Jest wyniesieniem do godności sakramentu przymierzem, poprzez które mężczyzna i kobieta tworzą wewnętrzną wspólnotę życia i miłości (1660).

90. Jakich łask udziela sakrament małżeństwa?

Sakrament ten daje małżonkom łaskę kochania się miłością, którą Chrystus umiłował Kościół, umacnia ich nierozzerwalną jedność i uświęca na drodze życia wiecznego (1661).

91. Na czym opiera się sakrament małżeństwa?

Sakrament małżeństwa opiera się na wzajemnej zgodzie, tzn. Na woli wzajemnego i nieodwołalnego oddania się sobie w tym celu, by żyć przymierzem miłości wiernej i płodnej (1662).

92. Jakie są istotne cechy małżeństwa?

Istotne cechy małżeństwa to: jedność, nierozzerwalność i otwarcie na płodność (1664).

C. Życie w Chrystusie

93. Co to jest sumienie?

Sumienie jest sądem rozumu, poprzez który człowiek rozpoznaje jakość moralną konkretnego czynu (1796).

94. Co to jest cnota?

Cnota jest to stała dyspozycja świadomości i woli, która kieruje naszymi czynami, porządkuje nasze namiętności i kieruje naszym postępowaniem, aby było zgodne z rozumem i wiarą (1834).

95. Czym są cnoty kardynalne : roztropność, sprawiedliwość, męstwo i umiarkowanie?

Roztropność usposabia rozum praktyczny do odróżniania w każdych okolicznościach, prawdziwego dobra i do wyboru właściwych środków do jego osiągnięcia (1835). Sprawiedliwość jest to stała i mocna wola oddania tego, co jest należne Bogu i bliźniemu (1836). Męstwo zapewnia nieugiętość i stałość w dążeniu do dobra (1837). Umiarkowanie powściąga skłonność do przyjemności zmysłowych i zapewnia równowagę w używaniu dóbr stworzonych (1838).

96. Czym są cnoty teologiczne: wiara, nadzieja i miłość?

Dzięki cnocie wiary wierzymy w Boga i w to wszystko, co On nam objawił i co Kościół podaje do wierzenia (1842). Dzięki cnocie nadziei ze stałą ufnością pragniemy i oczekujemy od Boga życia wiecznego i łask potrzebnych do jego osiągnięcia (1843). Dzięki cnocie miłości kochamy Boga ponad wszystko, a bliźnich, z miłości do Boga, jak siebie samych (1844).

97. Czym jest grzech?

Grzech jest obrazą Boga i Jego miłości, raną zadaną własnej godności dziecka Bożego i Kościołowi (1487).

98. Czym jest grzech śmiertelny?

Grzech śmiertelny jest świadomym i dobrowolnym wyborem przeciwnym prawu Bożemu i wiecznemu przeznaczeniu człowieka w ważnej rzeczy. Grzech ten niszczy w nas miłość, bez której niemożliwe jest osiągnięcie wiecznego szczęścia (1874).

99. Kiedy popełniamy grzech powszedni?

Grzech powszedni popełniamy wtedy, gdy nie zachowujemy prawa moralnego w rzeczy mniejszej wagi, lub też w rzeczy ważnej, ale nie w pełni świadomie, czy też dobrowolnie (1862).

100. Czym jest łaska?

Łaska jest udziałem w życiu Bożym (1997); jest Bożą pomocą, abyśmy byli zdolni odpowiedzieć na powołanie i mogli stać się przybranymi Jego dziećmi (2021).

101. Co to jest łaska uświęcająca?

Łaska uświęcająca jest darmowym darem, przez który Bóg obdarza nas swoim życiem wlanym przez Ducha Świętego do naszej duszy, by ją uleczyć z grzechu i uświęcić (2023).

102. O czym mówi pierwsze przykazanie dekalogu?

Wzywa człowieka, by wierzył w Boga, w Nim pokładał nadzieję i kochał Go ponad wszystko (2134).

103. O czym mówi drugie przykazanie dekalogu?

Nakazuje szacunek wobec imienia Bożego (2161) i zabrania jego nadużywania (2162).

104. W jaki sposób wypełniamy trzecie przykazanie Boże?

Wypełniamy świętując niedzielę - dzień zmartwychwstania i święta nakazane przez Kościół. Świętujemy poprzez uczestnictwo w Eucharystii (2192) i powstrzymanie się od pracy (2193).

105. O czym mówi i do czego zobowiązuje czwarte przykazanie Boże?

W tym przykazaniu Pan Bóg objawia, iż Jego wolą jest, abyśmy oddawali cześć rodzicom i tym, których On obdarzył autorytetem dla naszego dobra (2248). Dzieci winny okazywać rodzicom szacunek, wdzięczność, sprawiedliwe posłuszeństwo i pomoc (2251). Rodzice są pierwszymi osobami odpowiedzialnymi za wychowanie swych dzieci do wiary i do życia moralnego. Mają obowiązek zapewnienia - w miarę możliwości - spełnienia potrzeb materialnych i duchowych swoich dzieci (2252).

106. O czym mówi piąte przykazanie dekalogu?

Nakazuje szacunek dla ludzkiego życia. Życie jest święte od chwili poczęcia aż do śmierci, gdyż osoba ludzka jest chciana dla niej samej na obraz i podobieństwo Boga żyjącego i świętego (2319).

107. O czym mówi szóste przykazanie Boże?

Wzywa do zachowania czystości każdego człowieka według stanu życia (2349). Czystość to integracja płciowości w osobie, wewnętrzna jedność wymiaru cielesnego i duchowego człowieka (2337). Niektóre grzechy przeciw temu przykazaniu to: rozwiązłość, onanizm, współzycie poza - i przedmałżeńskie, pornografia, prostytutka, gwałt, praktyki homoseksualne (2351 - 2359).

108. O czym mówi siódme przykazanie Boże?

Nakazuje praktykowanie sprawiedliwości i miłości w zarządzaniu dobrami ziemskimi i owocami pracy ludzkiej (2450).

109. O czym mówi ósme przykazanie dekalogu?

Zabrania kłamstwa, czyli mówienia nieprawdy w celu oszukania bliźniego, który ma prawo do prawdy (2508).

110. O czym mówi przykazanie dziewiąte dekalogu?

Przestrzega przed pożądliwościami cielesnymi (2529).

111. O czym mówi dziesiąte przykazanie Boże?

Zabrania chciwości zrodzonej z nieograniczonego pragnienia bogactw i zawartej w nich potęgi (2552).

D. Modlitwa chrześcijańska

112. Czym jest modlitwa?

Modlitwa jest wzniesieniem duszy ku Bogu, lub też skierowaną do Niego prośbą o stosowne dobra (2590).

113. Do kogo kierujemy modlitwę?

Zasadniczo modlitwa skierowana jest do Boga Ojca. Możemy ją także kierować do Chrystusa (2680). Kościół zaprasza nas też do tego, by wzywać Ducha Świętego, zwłaszcza jako wewnętrznego Mistrza modlitwy chrześcijańskiej (2681).

114. Jakiej modlitwy nauczył nas Jezus?

Jezus nauczył nas modlitwy "Ojcze nasz", która jest streszczeniem całej Ewangelii i najdoskonalszą z modlitw (2774). Nazywamy ją Modlitwą Pańską, bo nauczył nas jej nasz Pan i Mistrz, Jezus Chrystus (2775).

115. O co modlimy się w Modlitwie Pańskiej?

Modlitwa zawiera siedem prośb. Przedmiotem pierwszych trzech jest chwała Ojca: uświęcenie Jego imienia, przyście Królestwa, spełnienie woli Bożej. W czterech następnych przedstawiamy nasze pragnienia: modlimy się o to, co jest potrzebne do życia, o uzdrowienie od grzechu; dwie następne odnoszą się do naszej walki o zwycięstwo dobra nad złem (2857).

116. Czym jest modlitwa maryjna?

Jest wielbieniem wraz z Maryją boga, który "uczynił wielkie rzeczy" (Łk 1,49) dla Niej i przez Nią dla wszystkich ludzi oraz jest zawierzeniem Maryi naszych uwielbień i naszych prośb (2675).

117. Jaka jest uprzywilejowana forma modlitwy maryjnej?

Jest nią "Pozdrowienie Anielskie". Podejmując słowa anioła ze sceny zwiastowania, staramy się patrzeć na Maryję, jak Bóg spojrział na swoją służebnicę i radować się tą radością, jaką Bóg w Niej znalazł (2676). W drugiej części tej modlitwy ("Święta Maryjo...") powierzamy Maryi nasze troski i nasze prośby, uznając siebie grzesznikami potrzebującymi łaski Bożej (2677n.).

Z życia Kościoła

1. Co to jest Sobór Powszechny?

Sobór Powszechny jest to zebranie wszystkich biskupów z całego świata pod przewodnictwem papieża w celu omówienia najważniejszych spraw całego Kościoła.

2. Kiedy był ostatni Sobór Powszechny i jaki był jego cel?

Ostatni Sobór Powszechny odbył się w latach 1962-1965, był to II Sobór Watykański, a 21 Sobór w historii Kościoła. Uczestniczyło w nim ok. 2500 biskupów, zaczął go Papież Jan XXIII, a zakończył - Paweł VI. Celem jego była odnowa Kościoła.

3. Wymień najważniejsze uchwały ostatniego Soboru Powszechnego.

Konstytucja o odnowie liturgii, Konstytucja o Kościele, Konstytucja o Objawieniu Bożym, Konstytucja o Kościele w świecie współczesnym.

4. W czym szczególnie widać odnowę Kościoła?

W odnowie liturgii, która staje się teraz coraz bardziej zrozumiała; w dążeniu do zjednoczenia chrześcijan na całym świecie; powołanie ludzi świeckich do czynnego apostołstwa.

5. Co to jest Synod Diecezjalny?

Synod Diecezjalny jest zebraniem przedstawicieli duchowieństwa i świeckich katolików całej diecezji pod przewodnictwem biskupa ordynariusza w celu omówienia ważnych spraw diecezji.

6. Kto jako pierwszy z Polaków został wybrany papieżem i kiedy?

Biskup Krakowski Kardynał Karol Wojtyła został wybrany papieżem 16 października 1978 roku. Obrął imię Jan Paweł II.

7. Co to jest diecezja ?

Diecezja jest to część Kościoła, która rządzi Biskup Ordynariusz. Diecezja dzieli się na dekanaty, a dekanaty na parafie. Kilka diecezji tworzy metropolię, a kilka metropolii tworzy prowincję kościelną.

8. Do jakiej Metropolii należy nasza diecezja?

Nasza diecezja należy do Metropolii Lubelskiej, do której należy także diecezja zamojsko-lubaczowska.

9. Kto jest jej Patronem i Pasterzem?

Patronem diecezji sandomierskiej jest św. Stanisław, biskup i męczennik. Biskupem Ordynariuszem jest Ks. Biskup Krzysztof Nitkiewicz a Biskupem Sufraganem Ks. bp. Edward Frankowski.

10. Do jakiego dekanatu należy twoja parafia i kto jest jej dziekanem?

Nasza parafia należy do dekanatu Baranów Sandomierski
Dziekanem jest Ksiądz Andrzej Machowicz

11. Wymień kapłanów pracujących w twojej parafii.

Proboszczem naszej wspólnoty parafialnej jest ks.

a Wikariusz to: ...

Liturgia Sakramentu

1. Przedstawienie kandydatów do bierzmowania

Kapłan: Czcigodny ojcze, Kościół święty prosi przeze mnie o udzielenie sakramentu bierzmowania zgromadzonej tu młodzieży parafii N.

Biskup: Czy młodzież ta wie, jak wielki dar otrzymuje w tym sakramencie i czy przygotowała się należycie do jego przyjęcia?

Kapłan: Jestem przekonany, że wszyscy przygotowali się do bierzmowania, uczestniczyli bowiem przez szereg dni w słuchaniu słowa Bożego i wspólnej modlitwie oraz przystąpili do sakramentu pokuty.

Biskup: Droga młodzieży, powiedzcie przed zgromadzonym tu Kościołem, jakich łask oczekujecie od Boga w tym sakramencie?

Kandydaci: Pragniemy, aby Duch Święty, którego otrzymamy, umocnił nas do mężnego wyznawania wiary i do postępowania według jej zasad.

Wszyscy: Amen.

2. Odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych.

Biskup: Pytam każdego z was: Czy wyrzekasz się szatana, wszystkich jego spraw i pokus ?

Kandydaci: Wyrzekam się.

Biskup: Czy wierzysz w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi ?

Kandydaci: Wierzę.

Biskup: Czy wierzysz w Jezusa Chrystusa, jego Syna jedynego, a naszego Pana, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca?

Kandydaci: Wierzę.

Biskup: Czy wierzysz w Ducha Świętego, pana i Ożywiciela, którego masz dzisiaj otrzymać w sakramencie bierzmowania, tak jak Apostołowie otrzymali Go w dzień Pięćdziesiątnicy?

Kandydaci: Wierzę.

Biskup: Czy wierzysz w święty Kościół powszechny, obcowanie Świętych, odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne ?

Kandydaci: Wierzę.

Biskup: Taka jest nasza wiara. Taka jest wiara Kościoła, której wyznawanie jest naszą chlubą w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

Wszyscy: Amen.

3. Liturgia sakramentu.

a. Włożenie rąk.

Biskup: Najmilsi, prosimy Boga Ojca wszechmogącego, aby łaskawie zesłał Ducha Świętego na te przybrane dzieci swoje, odrodzone już na chrzcie do życia wiecznego. Niech Duch Święty umocni je swoimi obfitymi darami i przez swoje namaszczenie upodobni do Chrystusa, Syna Bożego.

(Wszyscy przez chwilę modlą się w milczeniu, a następnie Biskup i kapłani wyciągają ręce nad kandydatami). Sam zaś Biskup mówi modlitwę:

Boże wszechmogący, Ojcze naszego Pana, Jezusa Chrystusa, który odrodziłeś te sługi swoje przez wodę i Ducha Świętego i uwolniłeś ich od grzechu, ześlij na nich Ducha Świętego Pocieszyciela, daj im ducha mądrości i rozumu, ducha rady i męstwa, ducha umiejętności i pobożności, napełnij ich duchem Twojej bojaźni. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

b. Namaszczenie krzyżem.

(Kandydaci do bierzmowania podchodzą do biskupa, albo biskup podchodzi do każdego z nich. Świadek bierzmowania kładzie prawą rękę na prawym ramieniu kandydata).

Biskup: N., przyjmij znamię daru Ducha Świętego.

Bierzmowany: Amen.

Biskup: Pokój z tobą.

Bierzmowany: I z duchem twoim.

Hymn do Ducha Świętego

1. O Stworzycielu, Duchu, przyjdź
Nawiedź dusz wiernych Tobie krąg.
Niebieską łaskę zesać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.
2. Pocieszycielem jesteś zwan,
I Najwyższego Boga dar.
Tyś namaszczaniem naszych dusz,
Zdrój żywy, miłość ognia żar.
3. Ty darzysz łaską siedemkroć,
Bo moc z prawicy Ojca masz.
Przez Ojca obiecany nam,
Mową wzbogacasz język nasz.
4. Światłem rozjaśnij naszą myśl,
W serca nam miłość świętą wlej
I wątłą słabość naszych ciał
Pokrzep stałością mocy Twej.
5. Nieprzyjaciela odpędź w dal
I Twym pokojem obdarz wraz.
Niech w drodze za przewodem Twym
Miniemy zło, co kusi nas.
6. Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był,
I Ciebie, jedno Tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił.
7. Niech Bogu Ojcu chwała brzmi,
Synowi, który zmartwychwstał.
I Temu, co pociesza nas,
Niech hołd wieczystych płynie chwał.
Amen.